

KVALITETSDEKLARATION

EAA – Ekonomisk kalkyl för jordbrukssektorn

Ämnes- och statistikområde

Ämnesområde: Jordbruk, skogsbruk och fiske

Statistikområde: Jordbrukets ekonomi

Referenstid

2016

Produktkod

JO0205

Statistikens kvalitet.....	3
1 Relevans	3
1.1 Ändamål och informationsbehov.....	3
1.1.1	3
1.1.2 Statistikens ändamål	3
1.1.2 Statistikanvändares informationsbehov.....	3
1.2 Statistikens innehåll	3
1.2.1 Objekt och population.....	3
1.2.2 Variabler.....	4
1.2.3 Statistiska mått.....	4
1.2.4 Redovisningsgrupper.....	4
1.2.5 Referenstider	4
2 Tillförlitlighet	4
2.1 Tillförlitlighet totalt	4
2.2 Osäkerhetskällor	5
2.2.1 Urval.....	5
2.2.2 Ramtäckning.....	5
2.2.3 Mätning.....	5
2.2.4 Bortfall	5
2.2.5 Bearbetning	5
2.2.6 Modellantaganden.....	5
2.3 Preliminär statistik jämförd med slutlig	7
3 Aktualitet och punktlighet	7
3.1 Framställningstid.....	7
3.2 Frekvens.....	7
3.3 Punktlighet.....	7
4 Tillgänglighet och tydlighet.....	7
4.1 Tillgång till statistiken	7
4.2 Möjlighet till ytterligare statistik	7
4.3 Presentation.....	8
4.4 Dokumentation.....	8
5 Jämförbarhet och sammanvändbarhet.....	8
5.1 Jämförbarhet över tid.....	8
5.2 Jämförbarhet mellan grupper	8
5.3 Sammanvändbarhet i övrigt.....	8
5.4 Numerisk överensstämmelse.....	8
Allmänna uppgifter.....	8
A SOS-klassificering.....	8
B Sekretess och personuppgiftsbehandling	9
C Bevarande och gallring.....	9
D Uppgiftsskyldighet	9
E EU-reglering och internationell rapportering.....	9
F Historik	9
G Kontaktuppgifter.....	9

Statistikens kvalitet

1 Relevans

1.1 Ändamål och informationsbehov

1.1.1 Statistikens ändamål

EAA (Economic Accounts for Agriculture) är ett system av statistiska beräkningar av värdet av jordbrukssektorns produktion och kostnaderna för denna produktion och avser att visa den totala ekonomiska utvecklingen inom den svenska jordbrukssektorn. Tidigare gjordes detta i Sverige genom den så kallade sektorskalkylen, som beräknats under en lång följd av år och utgjort ett viktigt underlag vid de prisöverläggningar som förekom under prisregleringsperioderna fram till och med 1990.

Denna kvalitetsdeklaration avser fördelningen av den makroskattning av värdet av jordbrukets produktion av varor till producentpris som tas fram på nationell nivå genom EAA. Fördelningen görs efter län, storleksgrupp åkermark och jordbruksföretagets driftsinriktning. Det totala värde som fördelas redovisas i Jordbruksverkets statistikdatabas. Fördelningen har tagits fram en gång tidigare avseende år 2013.

EAA på nationell nivå används som underlag för jordbrukspolitiska bedömningar av förändringar i jordbrukssektorn både nationellt och inom EU. Fördelningen har använts av utredare, politiker och forskare för att belysa hur jordbrukets produktionsvärde fördelas mellan olika regioner och typer av företag. Ett antal specialbearbetningar för andra regionala indelningar t.ex. på avrinningsområden har också gjorts.

1.1.2 Statistikanvändares informationsbehov

Statistiken används av organisationer, företag och myndigheter som underlag för ekonomiska bedömningar, kalkyler, prognoser och utredningar.

1.2 Statistikens innehåll

Den statistiska målstorheten är Jordbrukssektorns produktionsvärde till producentpris i löpande priser.

1.2.1 Objekt och population

Målpopulationen utgörs av samtliga objekt i EAA:s målpopulation som definieras som lantbruksföretag i Lantbruksregistret. EAA:s målpopulation utgörs förutom av dessa företag också av andra objekt som tillhör jordbrukssektorn. De objekt som inte ingår i målpopulationen för denna redovisning är företag som bedriver uppfödning av hästar eller sällskapsdjur, biodling, renskötsel, pälsdjursskötsel, uppfödning av vilt i hägn och viss tjänsteverksamhet. De objekt som i EAA anses tillhöra jordbrukssektorn utgörs av företag som bedriver växtodling på friland (inkl. trädgårdsodling) eller under glas, husdjursskötsel, uppfödning av hästar eller sällskapsdjur, biodling, renskötsel, pälsdjursskötsel, uppfödning av vilt i hägn.

Målpopulationen utgörs av mängden av alla objekt i landet. I fördelningen ingår dock endast de verksamheter som knyts till jordbruksföretaget i Lantbruksregistret. Det innebär att uppfödning av hästar eller sällskapsdjur, biodling, renskötsel, pälsdjursskötsel, uppfödning av vilt i hägn inte fördelas. Dessa verksamheter skapar cirka 4 % av värdet av jordbrukssektorns produktion av varor.

1.2.2 Variabler

De variabler som redovisas är:

- Värdet av jordbrukets produktion av vegetabilier till producentpris uppdelat på spannmål, fodergrödor och övriga grödor
- Värdet av jordbrukets produktion av djur till producentpris
- Värdet av jordbrukets produktion av animalieprodukter till producentpris

1.2.3 Statistiska mått

Statistiken utgörs av skattningar av totaler.

Totaler skattas för:

- Produktionsvärde till producentpris

1.2.4 Redovisningsgrupper

De redovisningsgrupper som redovisas i detta statistiska meddelande är:

- Län
- Driftsinriktning
- Heltidsjordbruk
- Storleksgrupp mjölk
- Ej fördelningsbara poster
- Produktion av jordbrukstjänster
- Sekundära aktiviteter

1.2.5 Referenstider

Fördelningen av EAA avser referensåret 2016.

2 Tillförlitlighet

2.1 Tillförlitlighet totalt

EAA:s intäktssida på nationell nivå bygger på makrostatistik såsom produktions-, pris- och stödstatistik som bedöms i huvudsak ha god tillförlitlighet. Fördelningen av produktionsvärdet bygger på modellberäkningar där hänsyn tas till att skördarna varierar mellan olika län. Resultaten redovisas också efter driftsinriktning och storleksgrupp åker. Beräkningen tar inte hänsyn till att skörd eller avkastning från djur skulle kunna variera mellan olika storleksgrupper eller driftsinriktningar. Fördelningen tar alltså endast hänsyn till vilket län företaget finns i.

2.2 Osäkerhetskällor

EAA sammanställs till stor del av redan befintlig statistik. Osäkerheten i EAA beror därför i stor utsträckning på kvaliteten i den statistik som används i beräkningarna. I vissa fall finns ingen befintlig statistik tillgänglig eller så beskriver den befintliga statistiken inte fullt ut det som ska mätas i EAA. I dessa fall måste uppskattningar alternativt modellantaganden användas vilket ytterligare bidrar till osäkerheten i statistiken.

De osäkerhetskällor som finns i EAA finns också i denna fördelning. En osäkerhetskälla är att Lantbruksregistret uppdateras med trädgårdsgrödor vart tredje år. Det innebär att arealer och antal företag håller sämre kvalitet för trädgårdsföretag än för företag som odlar jordbruksgrödor eller har husdjur där en uppdatering sker varje år. Intäkterna per yta i växthus eller per hektar varierar stort mellan enskilda företag inom trädgårdsbranschen. I modellberäkningen har ett viktat produktionsvärde per hektar/kvm räknats ut för varje län för blommor, köksväxter i växthus och köksväxter på friland.

2.2.1 Urval

Se avsnitt 2.1 och 2.2 ovan. Osäkerhetskällan bedöms påverka den totala osäkerheten men det är mycket svårt att kvantifiera i vilken omfattning.

2.2.2 Ramtäckning

Se avsnitt 2.1 och 2.2 ovan. Osäkerhetskällan bedöms påverka den totala osäkerheten i liten omfattning.

2.2.3 Mätning

Se avsnitt 2.1 och 2.2 ovan. Osäkerhetskällan bedöms påverka den totala osäkerheten förhållandevis mycket.

2.2.4 Bortfall

Se avsnitt 2.1 och 2.2 ovan. Osäkerhetskällan bedöms påverka den totala osäkerheten i liten omfattning.

2.2.5 Bearbetning

I den statistik som används som underlag för EAA är bearbetning en osäkerhetskälla. Dessutom är de bearbetningar som görs vid sammanställningen av EAA en osäkerhetskälla. Bedömningen är dock att den har en begränsad påverkan på den totala osäkerheten.

2.2.6 Modellantaganden

Värdet av jordbruksvaror i EAA till producentpris har fördelats efter län, storleksgrupp och jordbruksföretagets driftsinriktning. Fördelningen har gjorts som en modellberäkning som tar hänsyn till att hektarskördarna samt andelen ekologisk produktion av ägg och mjölk varierar mellan olika län.

Bearbetningen har genomförts genom att värden per hektar/kvm har räknats ut för varje gröda och värden per djur i Lantbruksregistret i juni har räknats ut för de djurslag som ingår i Lantbruksregistret. Beräkningen av värdena bygger på samma principer som de beräkningar som görs inom ramen för EU:s typologi för att klassificera jordbruksföretag. Metoden beskrivs i förordning (EC) No 1242/2008. Standardiserade intäkter beräknas alltså per djur och per gröda.

För samtliga grödor skattas en avkastning i kilo per hektar/kvm per län. Denna bygger i de flesta fall på skördestatistik för jordbruksgrödor eller trädgårdsgrödor. Avkastningen per hektar multipliceras därefter med priser hämtade från Jordbruksverkets prisstatistik. I några fall, t.ex. skörden av bruna bönor, bygger avkastningen per hektar på utredningar eller forskarrapporter. Uppgifterna för trädgårdsgrödor bedöms som mindre säkra än uppgifterna för de större jordbruksgrödorna.

Värdet per hektar har därefter justerats för att stämma med den total som finns för grödan i EAA. Justeringen har gjorts genom att det totala värdet har beräknats per län, summerats för riket och därefter stämts av med värdet i EAA. Justeringen har oftast varit i intervallet $\pm 5\%$. Justeringen kan t.ex. bero på olika priser för fodersäd och brödsäd för en enskild gröda, vilken inte beaktats tillräckligt väl i per hektar beräkningarna.

I EAA finns inget värde för betesmark. Värde för betesmark har därför inte fördelats.

En standardiserad intäkt tas fram per djurslag i juni. Intäkten kan sägas bestå av intäktsdelen av en bidragskalkyl/produktionsgrenskalkyl. Beräkningssättet beskrivs i förordning (EC) No 1242/2008. Slaktvolymen hämtas från publicerad statistik om slakt medan animalieproduktion i form av mjölk och ägg hämtas från publicerad statistik om animalieproduktion. Priserna hämtas från prisstatistiken. För att fördela det värde som genereras av ett djurslag, t.ex. nötkreatur, över tid fördelas slaktvärdet som materialiseras i slutet av perioden över hela perioden. Den fördelningsmetod som använts är att djurens tillväxt antas vara konstant under hela perioden. När ett djur lämnar en åldersgrupp får det en intäkt från "försäljning" till nästa åldersgrupp som därmed får en kostnad. En kalvfärdig kvinga får en intäkt genom att hon säljs till gruppen mjölkko där hon genererar en kostnad. Denna beräkningsmetod behövs för att företag som t.ex. enbart har kvingor ska få ett korrekt värde av sin animalieproduktion. Osäkerhetskällor i beräkningarna kan vara dödlighet och hur stor andel som rekryteras, t.ex. rekryteringsprocent för mjölkkor och köttkor.

Värdet per djur multipliceras sedan med de djur som finns i Lantbruksregistret 6 juni. Det totala värdet som då erhålls ska då motsvara slaktens värde. "Köp" och "Försäljning" mellan åldersgrupper ska ta ut varandra.

De värden som erhållits har justerats för att helt stämma med EAA. Justeringen har varit i intervallet $\pm 10\%$. Beräkningen per djur förutsätter att en konstant produktion. Justeringen kan t.ex. bero på att lagerförändringar som beaktas i EAA inte beräknas per djur eller att slakten varit något högre ett år.

Beräkning av värdet per företag i Lantbruksregistret har gjorts genom att värdena per djur och per gröda har multiplicerats med det antal djur och de hektar som finns vid varje företag i Lantbruksregistret. Lantbruksregistret år 2016 byggde på en totalundersökning och kvaliteten bedöms som god för jordbruksgrödor och djur. Kvaliteten i Lantbruksregistret för trädgårdsgrödor bedöms som sämre. En undersökning av trädgårdsföretagens struktur gjordes senast år 2014 och arealen av många grödor bygger på dessa arealer tillsammans med information från stödansökningar för jordbruksstöd.

2.3 Preliminär statistik jämförd med slutlig

3 Aktualitet och punktlighet

3.1 Framställningstid

Arbetet med fördelningen kan påbörjas då den slutliga statistiken för EAA för referensåret publicerats. Framställningstiden för den slutliga statistiken är 9 månader och ytterligare 2 månader har använts för att göra fördelningarna. Framställningstiden är alltså 11 månader.

3.2 Frekvens

Den slutliga statistiken publiceras intermittent året efter det år som Lantbruksregistret uppdaterats genom en totalundersökning. Det innebär att statistiken publicerats åren 2014 och 2017 och planeras publiceras år 2021.

3.3 Punktlighet

Publicering aviseras i publiceringsplan för Sveriges officiella statistik. Publiceringstiden har flyttats fram 1 vecka jämfört med publiceringsplanen.

4 Tillgänglighet och tydlighet

4.1 Tillgång till statistiken

Statistiken presenteras i Statistiska meddelanden, SM JO45, på Jordbruksverkets webbplats www.jordbruksverket.se under avdelningen Statistik samt på SCB:s webbplats www.scb.se.

4.2 Möjlighet till ytterligare statistik

Möjligheten att få tillgång till ytterligare statistik finns. Förfrågningar görs till ansvarig person på Jordbruksverkets statistikenhet

4.3 Presentation

Presentation sker i form av tabeller, figurer och korta textkommentarer i Statistiska meddelanden.

4.4 Dokumentation

Beräkningsmetoder med mera för EAA på nationell nivå redovisas i dokumentet "EAA-bilaga med metodbeskrivning (på engelska)" som finns på Jordbruksverkets webbplats www.jordbruksverket.se

5 Jämförbarhet och sammanvändbarhet

5.1 Jämförbarhet över tid

Statistiken är jämförbar med den publicering som gjordes år 2014 för referensåret 2013. I publiceringen år 2014 redovisades också fördelningar av direktstöd. Statistik rörande direktstöd ingår inte i 2017 års publicering.

5.2 Jämförbarhet mellan grupper

5.3 Sammanvändbarhet i övrigt

Fördelningen bör användas tillsammans med den nationella skattningen som är presenterad i JO 45 SM 1702 EAA – Ekonomisk kalkyl för jordbrukssektorn. Resultaten av den ekonomiska kalkylen publiceras också i databasen. I databasen uppdateras årligen tidigare års värden med hjälp av senast kända information. Denna fördelning kommer att följa det publicerade meddelandet (JO 45 SM 1702) och inte uppdateras.

5.4 Numerisk överensstämmelse

Totalerna i detta statistiska meddelande överensstämmer med totalerna för riket i JO 45 SM 1702 EAA – Ekonomisk kalkyl för jordbrukssektorn.

Allmänna uppgifter

A SOS-klassificering

Tillhör Sveriges officiella statistik (SOS)

För statistik som ingår i Sveriges officiella statistik (SOS) gäller särskilda regler för kvalitet och tillgänglighet, se lagen ([2001:99](#)) och förordningen ([2001:100](#)) om den officiella statistiken samt Statistiska centralbyråns föreskrifter ([SCB-FS 2016:17](#)) om kvalitet för den officiella statistiken.

B Sekretess och personuppgiftsbehandling

I myndigheternas särskilda verksamhet för framställning av statistik gäller sekretess enligt 24 kap. 8 § offentlighets- och sekretesslagen ([2009:400](#)).

För att skydda enskilda personers eller företags sekretessreglerade uppgifter säkerställs att de inte kan röjas direkt eller indirekt i den statistik som offentliggörs.

C Bevarande och gallring

Jordbruksverket är statistikansvarig myndighet och ansvarar för gallring och arkivering av material som används för produktion av statistik. Enligt 19 § Lagen om den officiella statistiken (2001:99) ska statistikansvarig myndighet gallra uppgifter som inte längre behövs för sitt ändamål. Jordbruksverket bedömer att de uppgifter som samlats in under den period som Jordbruksverket varit statistikansvarig myndighet ännu behövs för publicering av tidsserier och kvalitetskontroller i nuvarande publiceringar. Inga beslut om gallring har därför fattats.

D Uppgiftsskyldighet

Det föreligger ingen skyldighet att lämna uppgifter till denna statistik. EAA baseras dock på uppgifter från ett stort antal andra statistikprodukter, administrativa register med mera som i vissa fall är belagda med uppgiftsskyldighet och i vissa fall inte.

E EU-reglering och internationell rapportering

EAA (Economic Accounts for Agriculture) beräknas enligt regler som fastställts av EU:s statistikmyndighet Eurostat. Denna statistik regleras sedan 2004 av Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 138/2004 av den 5 december 2003 om räkenskaper för jordbruket i gemenskapen. Fördelningen i denna redovisning tas enbart fram för nationella behov.

F Historik

EAA är ett system av statistiska beräkningar av värdet av jordbrukssektorns produktion och kostnaderna för denna produktion och avser att visa den totala ekonomiska utvecklingen inom den nationella jordbrukssektorn. Tidigare gjordes detta i Sverige genom den så kallade sektorskalkylen, som beräknats under en lång följd av år och utgjort ett viktigt underlag vid de prisöverläggningar som förekom under prisregleringsperioderna fram t.o.m. 1990. I och med Sveriges inträde i EU 1995 anpassades sektorskalkylen för att uppfylla kraven enligt EU:s regelverk. Tidsserier finns från 1973. Mer detaljerade beräkningar finns från 1990.

G Kontaktuppgifter

<i>Statistikansvarig myndighet</i>	Jordbruksverket
<i>Kontaktinformation</i>	Ann-Marie Karlsson
<i>E-post</i>	fornamn.efternamn@jordbruksverket.se
<i>Telefon</i>	036 - 15 59 33